

Μήνυμα ειρήνης έστειλε από την Βουλή των Ελλήνων στην ιστορική ομιλία του ο Οικουμενικός Πατριάρχης - Τιμήθηκε με το Χρυσό Μετάλλιο (ΦΩΤΟ)

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Πατριάρχης Βαρθολομαίος: “Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον υπήρξε και παραμένει λάβαρον της παγκοσμιότητος της πίστεως, του ήθους και του πολιτισμού της Ορθοδοξίας, ζωτικόν σημείον αναφοράς διά το Γένος μας και σύμβολον των περιπετειών και των ελπίδων του”.

Μήνυμα ειρήνης έστειλε από το παλλάδιο της Δημοκρατίας, την Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων ο [Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος](#) ο οποίος, μετά από 27 χρόνια, απηύθυνε ιστορική ομιλία

ενώ τιμήθηκε και με το Χρυσό Μετάλλιο της Βουλής των Ελλήνων, από τον Πρόεδρο Νικήτα Κακλαμάνη, παρουσία του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κωνσταντίνου Αν. Τασούλα.

``

“ή ειρήνη δέν υπήρξεν αυτόνοτος κατάστασις, αλλά ἦτο πάντοτε κατάκτησις, ἀποτέλεσμα ἐμπνευσμένων πρωτοβουλιῶν, γενναιότητος καί αὐτοθυσίας, ἀπορρίψεως τῆς βίας ὡς μέσου λύσεως διαφορῶν, διαρκῆς ἀγῶνι διαί τήν δικαιοσύνην καί τήν προστασίαν τῆς ἱερότητος τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου. Ἐπί τῆς βάσεως αὐτῆς, ἀσκεῖται σήμερα κριτική εἰς τάς θρησκείας, ἐπειδή, ἀντί νά λειτουργοῦν ὡς δυνάμεις εἰρηνοποιίας, τροφοδοτοῦν συχνάκις τόν φανατισμόν καί τήν βίαν «έν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ». Ἡμεῖς προσωπικῶς, ἐν ἀκλονήτῳ πεποιθήσει ὅτι ἡ εἰρήνη τῶν λαῶν καί τῶν πολιτισμῶν εἶναι ἀνέφικτος ἄνευ τῆς εἰρήνης μεταξυ τῶν θρησκειῶν καί τῆς εὐρυτέρας συμβολῆς των εἰς τόν παγκόσμιον ἀγῶνα διαί τήν εἰρήνην, ἐπαινοῦμεν καί στηρίζομεν πᾶσαν εἰλικρινῆ εἰρηνευτικήν πρωτοβουλίαν, ἀγωνιζόμεθα δέ ἀδιαλείπτως διαί τήν διαθρησκευτικήν συνεργασίαν καί τήν ἀνάδειξιν καί τήν ἄσκησιν τοῦ εἰρηνοποιητικοῦ ρόλου τῶν θρησκειῶν. Θεωροῦμεν τόν φονταμενταλισμόν ἔκπτωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ βιώματος καί οὐδόλως ἔν συμφυές μέ τήν πίστιν φαινόμενον. Ἡ γνησία πίστις εἶναι ὁ αὐστηρότερος κριτής τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ καί τῆς μισαλλοδοξίας”, εἶπε, αναφερόμενος στην ομιλία του για την ειρήνη.

Εἴκοσι ἐπτά χρόνια μετά την πρώτη του ομιλία το 1999 στην Ολομέλεια της Βουλῆς, **ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος**, μίλησε σε Ειδική Συνεδρίαση της Ολομέλειας του Κοινοβουλίου, κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της Βουλῆς των Ελλήνων, **κ. Νικήτα Κακλαμάνη**.

Μάλιστα η ομιλία πραγματοποιήθηκε σε μια δύσκολη διεθνή συγκυρία λόγω της κρίσης στη Μέση Ανατολή και του συνεχιζόμενου πολέμου στην Ουκρανία, με την ομιλία να αποκτά ακόμα μεγαλύτερη βαρύτητα καθώς ο Παναγιώτατος ἔστειλε μήνυμα ειρήνης ενώ δεν παρέλειψε να αναφερθεί και στη δοκιμασία της Ορθόδοξης ενότητος η οποία γίνεται με αφορμή πολιτικές σκοπιμότητες. *“Τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον υπήρξε καί παραμένει λάβαρον τῆς παγκοσμιότητος τῆς πίστεως, τοῦ ἠθους καί τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας, ζωτικόν σημεῖον ἀναφορᾶς διαί τό Γένος μας καί σύμβολον τῶν περιπετειῶν καί τῶν ἐλπίδων του”,* τόνισε.

Η ιστορικής σημασίας συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας, **κ. Κωνσταντίνου Τασούλα.**

Το Χρυσό Μετάλλιο της Βουλής των Ελλήνων

Την έναρξη της ειδικής συνεδρίασης κήρυξε ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής, Γιάννης Πλακιωτάκης ενώ στην είσοδο της Βουλής τον Παναγιώτατο υποδέχθηκαν ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας και ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Νικήτας Κακλαμάνης οι οποίοι και τον συνόδευσαν στην αίθουσα της Ολομέλειας. Ο Πρόεδρος της Βουλής, αμέσως μετά την προσφώνησή του, απένειμε **στον Προκαθήμενο της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, το Χρυσό Μετάλλιο της Βουλής των Ελλήνων**, την σφραγίδα του 1821.

“Εκφράζομεν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας ἡμῶν προσωπικῶς καὶ τῶν μελῶν τῆς τιμίας Συνοδείας μας διὰ τὴν τιμητικὴν πρόσκλησιν, τὴν ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν εἰς τὸ Παλλάδιον τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ καὶ τὴν ἀπονομὴν τοῦ Χρυσοῦ Μεταλλίου τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, τοῦ ἀνωτάτου θεσμοῦ τῆς Δημοκρατίας, τοῦ ὁποῦ προεδρεύετε. Πολλοὺς συναδέλφους Σας ἔχομεν καὶ ἡμεῖς ὑποδεχθῆ εἰς τὸ σεπτὸν Κέντρον τῆς μαρτυρικῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, εἰς τὸ Φανάριον. Εἶναι δι’ ἡμᾶς πηγὴ ἰδιαιτέρας χαρᾶς καὶ πολῦτιμον δῶρον τὸ γεγονός ὅτι ἔχομεν διὰ μίαν ἀκόμη φοράν τὴν εὐκαιρίαν συναντήσεως πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. Δεχθεῖτε ἐπίσης τὴν εὐγνωμοσύνην μας διὰ τὴν εὐγενῆ διαβεβαίωσιν περὶ τῆς

ἀμερίστου στηρίξεως τῶν πρωτοβουλιῶν καί τῶν δράσεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου”, εἶπε κατά την ομιλία του ο Παναγιώτατος για την τιμή.

Την Εκκλησία της Ελλάδος και τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμο εκπροσωπεί ο Αντιπρόεδρος της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, **Μητροπολίτης Χαλκιδός, Ιστιαίας και Βορείων Σποράδων κ. Χρυσόστομος.**

Την Πατριαρχική Συνοδεία αποτελούσαν οι Σεβ. Μητροπολίτες Λαοδικείας κ. Θεοδώρητος, Διευθυντής του Γραφείου Εκπροσώπησης του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Αθήνα, Κώου και Νισύρου κ. Ναθαναήλ, ο Μ. Εκκλησιάρχης κ. Αέτιος, Διευθυντής του Ιδιαιτέρου Πατριαρχικού Γραφείου, ο Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Δεληκωνσταντής, Διευθυντής του Α΄ Πατριαρχικού Γραφείου και ο κ. Νικόλαος - Γεώργιος Παπαχρήστου, Διευθυντής του Γραφείου Τύπου και Επικοινωνίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Από τα θεωρία της Βουλής την ειδική Συνεδρίαση παρακολουθούν Αρχιερείς και εκπρόσωποι άλλων χριστιανικών δογμάτων και θρησκευμάτων.

Ο Παναγιώτατος συμπληρώνει φέτος 35 έτη Πατριαρχικής θητείας και 65 έτη ιερατικής αποστολής, με τον Πρόεδρο της Βουλής να εύχεται κατά την προσφώνησή του στον Οικουμενικού Πατριάρχη εκ μέρους όλης της Βουλής των

Ελλήνων.

Η ιστορική ομιλία

Κατά την ομιλία του ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος αναφέρθηκε στους βασικούς πυλώνες τους οποίους στηρίζεται η διακονία της Μητρός Εκκλησίας καθώς και τις απαντήσεις που δίνει στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις. Παράλληλα, έστειλε ισχυρό μήνυμα ειρήνης καλώντας για άλλη μια φορά οι θρησκείες να παραμένουν πηγή ειρήνης και όχι συγκρούσεων.

Ακολουθεί ολόκληρη η ομιλία του Οικουμενικού Πατριάρχη:

Έξοχώτατε κύριε Πρόεδρε τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας,

Έξοχώτατοι κύριε Πρόεδρε τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων καί μέλη τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου,

Ιερώτατε Μητροπολίτα Χαλκίδος κ. Χρυσόστομε, εκπρόσωπε του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος,

Τιμιώτατοι ἀδελφοί Ἱεράρχαι,

Έντιμολογιώτατοι Ἄρχοντες Ὀφικιάλιοι,

Έκλεκτή ὁμήγουρις,

Χριστός Ἀνέστη!

Εὐγνωμόνως ἀποδεχόμεθα τήν προσγινομένην πρός τό ταπεινόν πρόσωπόν μας τιμήν τῆς ἀπονομῆς τοῦ Χρυσοῦ Μεταλλίου τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, διακηρύσσοντες ὅτι ἡ τιμή αὐτή διαβαίνει ἐπί τήν Μεγάλην Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τήν ὁποίαν διακονοῦμεν, θεία εὐδοκία καί χάριτι, ὡς Προκαθήμενος αὐτῆς, ἐπί 35 συναπτά ἔτη. Ὅσα θά ἀκούσετε ἐν συνεχείᾳ, ἀπηχοῦν καί ἐκφράζουν τό πνεῦμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τήν ἀκλόνητον πιστότητά του εἰς τήν Παράδοσιν τῆς Ὁρθοδοξίας καί τήν ἀνύστακτον μέριμνάν του διά τόν ἄνθρωπον καί τήν δημιουργίαν.

Θαυμάζομεν τό ἀρχαῖον Ἑλληνικόν πνεῦμα, τό ὁποῖον ἐδώρισεν εἰς τήν ἀνθρωπότητα τήν ἐλευθερίαν καί τήν δημοκρατίαν, τόν «λόγον» ὡς διάλογον, τήν ἐπιστήμην, τήν παιδείαν καί τόν ἀνθρωπισμόν, τάς βάσεις δηλαδή τοῦ πολιτισμοῦ. Καί χαίρομεν ὅταν ἀκούωμεν, καί δὴ ἀπό ξένους, ὅτι ἡ ἐμφάνισις τοῦ φιλοσοφικοῦ στοχασμοῦ εἰς τήν Ἀρχαίαν Ἑλλάδα εἶναι διά τόν πολιτισμόν ὅ,τι ἡ Μεγάλη Ἑκρηξις διά τήν γέννησιν τοῦ σύμπαντος. Συγκλονισμόν αἰσθανόμεθα καί ἀπέναντι εἰς τήν χαρακτηρησθεῖσαν ὡς «θαῦμα», σύζευξιν ἑλληνικοῦ καί χριστιανικοῦ πνεύματος. Ὅ,τι ὑψηλότερον καί πολυτιμότερον εἶχεν ὁ ἀρχαῖος ἑλληνικός

πολιτισμός ένεσωματώθη είς τόν κορμόν τῆς Θεολογίας καί τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας. Ἀποτελεῖ βαθεῖαν ἐμπειρίαν καί ἀκλόνητον πεποίθησίν μας, ὅτι ἡ ἀνεκτίμητος παρακαταθήκη τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος ἐνεπλουτίσθη, ἀπέκτησε βαθύτερον κοινωνικόν περιεχόμενον, παγκοσμιότητα καί πνοήν αἰωνιότητος ἐντός τοῦ χριστιανικοῦ πνευματικοῦ πλαισίου.

Τό «θαῦμα» τῆς δημιουργικῆς συναντήσεως Ἑλληνισμοῦ καί Χριστιανισμοῦ συνετελέσθη χάρις εἰς τήν δύναμιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, τῆς «μητρικῆς γλώσσης τοῦ πνεύματος», τῆς γλώσσης τοῦ Ὁμήρου, τῶν Τραγικῶν καί τῶν Φιλοσόφων, τῆς Καινῆς Διαθήκης, τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ὑμνολογίας. Ἡ γλῶσσα μας, οὐσιαστικῶς φιλοσοφική, στοχαστική καί ποιητική, κατευθύνει τόν νοῦν καί τήν σκέψιν πάντοτε πρός τό βάθος τῶν πραγμάτων, πρός τό οὐσιῶδες καί τό καθολικόν, πρός τήν ἀλήθειαν, ἡ ὁποία, ὅπως ἔλεγεν ὁ Δημόκριτος, εὐρίσκεται «ἐν βυθῶ».

Δέν εἶναι τυχαῖον, ὅτι ἡ ἑλληνική γλῶσσα καί ἡ Ὁρθόδοξος πίστις ἀνήκουν εἰς τόν πυρῆνα τῆς πνευματικῆς καί πολιτισμικῆς ἰδιοπροσωπίας τοῦ Γένους μας. Ἐάν εἰς τήν ἱστορικὴν πορείαν του δέν ἔσβησε ποτέ ὁ λύχνος τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος, τοῦτο ὀφείλεται μεγάλως εἰς τό γεγονός ὅτι Πατέρες καί Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας ἐτοποθέτουν εὐθαρσῶς τόν λύχνον αὐτόν ἐπί τήν λυχνίαν. Εἰς περιόδους δυστήνους, ἡ Ἐκκλησία ἵδρυσεν σχολεῖα καί Ἀκαδημίας, διέσωσε τήν γλῶσσαν μας εἰς τήν λατρευτικὴν τῆς ζωῆς, μαρτυροῦσα τήν ἀξίαν τῆς συνοχῆς καί τῆς ἐνότητός της διὰ τήν ἰδιοπροσωπίαν μας. Ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία ἐσφράγισεν ἀνεξίτηλα τήν διαδρομήν τοῦ Γένους, καλεῖται καί σήμερα νά λειτουργῇ ὡς θετική πρόκλησις ἐν Χριστῷ ζωῆς καί ἐλευθερίας, διὰ τῆς Ὁρθοδοξίας τῆς πίστεως, τῆς δοξολογικῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ καί τῆς ὀρθῆς ἀντιλήψεως περί τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ εἰκὼν, τήν ὁποίαν ἔχομεν διὰ τόν ἄνθρωπον, διὰ τήν προέλευσιν καί τόν προορισμόν του, διὰ τήν θέσιν του εἰς τόν κόσμον, διὰ τό νόημα τῆς ζωῆς του, διὰ τήν ἐλευθερίαν καί τήν εὐδαιμονίαν του, καθορίζει τήν στάσιν μας ἀπέναντί του. Ἐάν βλέπωμεν τόν ἄνθρωπον ὡς «μηχανήν», ὡς *homme machine* ἢ ὡς ἀπλῆν βιολογικὴν ὄντότητα, τότε λίαν εὐχερῶς τόν μετατρέπομεν εἰς ἀντικείμενον ἢ τόν ὑποτιμῶμεν. Ἐάν τόν προσεγγίζωμεν ὡς «πρόσωπον» μέ ἀπόλυτον καί ἀναφαίρετον ἀξιοπρέπειαν, τότε ἡ συμπεριφορὰ μας καθίσταται ὅλως διαφορετική.

Ἡ ἀνθρωπίνη ἀξία καί ὁ ἀπόλυτος σεβασμός της δέν εἶναι δυνατόν νά θεμελιωθοῦν ἐπί μιᾶς νατουραλιστικῆς θεωρήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἐχομεν ἀνάγκην πνευματικοῦ προσανατολισμοῦ, ὁ ὁποῖος μᾶς ἐμπλουτίζει ὑπαρξιακῶς καί τρέφει τό ἠθικόν μας αἰσθητήριον. Ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι ὁ λεγόμενος «ἠθικός ἀνθρωπισμός» τοποθετεῖ τόν ἄνθρωπον εἰς τήν κορυφήν τῆς ἱεραρχίας τῶν ἀξιῶν. Ὅμως, ἡ πείρα τῶν αἰώνων δεικνύει ὅτι καί τά ἀνθρωπιστικά ἰδεώδη ἀπαιτοῦν πνευματικόν θεμέλιον καί στήριγμα, πέραν τοῦ «ἀπλῶς ἀνθρωπίνου». Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, πιστεύομεν, ὅτι διὰ τήν προστασίαν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας, δέν

είναι άρκετός ό προσανατολισμός «γενικώς» είς τόν «άνθρωπον». Τό Προοίμιον τοϋ Συντάγματος τής Έλλάδος «Είς τό όνομα τής άγίας και όμοουσίου και άδιαιρέτου Τριάδος» είς αύτήν τήν άλήθειαν παραπέμπει.

Η ύποτίμησις τών πνευματικών άξιών δέν προωθεϊ ούτε τόν σεβασμόν τοϋ άνθρωπίνου προσώπου και τών θεμελιωδών δικαιωμάτων του, ούτε τήν προστασίαν τής φύσεως, ούτε τόν άγώνα διά τήν έλευθερίαν και τήν κοινωνικήν δικαιοσύνην. Αντιθέτως, ή πίστις είς τόν Θεόν τής άγάπης και τής ειρήνης άποτελεϊ πηγήν έμπνεύσεως, όξύνει τό αισθητήριόν μας διά τό δέον και τό πρακτέον και ένισχύει τήν άνθρωπίνην προσπάθειαν, άκόμη και όταν αύτή εύρίσκεται ένώπιον δυσεπιλύτων προβλημάτων και άνυπερ-βλήτων έμποδίων.

Αύτή ύπήρξε και παραμένει ή πηγή μαρτυρίας και ή ταυτότης τής άποστολής τοϋ Οίκουμενικοϋ Θρόνου ως πνευματικοϋ θεσμοϋ, συμφώνως και πρός τό σοφώς λεχθέν: «Τό γεγονός ότι 'τό πολίτευμα ήμών έν ούρανοϊς ύπάρχει' (Φιλιπ. γ', 20), δέν άναιρεϊ, αλλά ένδυναμώνει τήν μαρτυρίαν ήμών έν τῷ κόσμῳ». Τό Οίκουμενικόν Πατριαρχεϊον ήγωνίσθη και άγωνίζεται κατά τής φαλκιδεύσεως τοϋ άνθρωπίνου προσώπου είς τάς ποικίλας όψεις της, στιγματίζει τόν ρατσισμόν, τάς διακρίσεις και τάς συγχρόνους μορφάς δουλείας, άνθίσταται είς τάς δυνάμεις και τάς τάσεις, αί όποϊαι ύποσκάπτουν τήν κοινωνικήν συνοχήν και τήν ειρήνην και καταστρέφουν τήν δημιουργίαν τοϋ Θεοϋ, προάγει τόν διάλογον μέ τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμο, μέ τάς άλλας θρησκείας και μέ τόν σύγχρονον πολιτισμόν. Η ένστασις ότι αύτή ή παρέμβασις έμπλέκει τήν Έκκλησίαν είς τήν άμφισημίαν τών άνθρωπίνων πραγμά-των, ότι ή χριστιανική μαρτυρία μετατρέπεται είς πολιτικήν πράξιν, στερεϊται θεολογικής βάσεως και είναι ένδειξις έξασθενήσεως τοϋ αισθητηρίου διά τήν σημασίαν τών ιστορικών έξελίξεων, αί όποϊαι έγγίζουσι τόν άνθρωπον είς τό βάθος τής ύπάρξεώς του. Δέν ύπάρχει «τέλος τής ιστορίας», τέλος τής ανάγκης και τής ευθύνης διαχειρίσεως τών άπροβλέπτων κατά τήν έκτασίν των, αλλά βεβαίων έξελίξεων, πολώσεων και ανακατατάξεων. Σαφεστάτη είναι επ' αύτοϋ ή διακήρυξις τής Άγίας και Μεγάλης Συνόδου τής Όρθοδόξου Έκκλησίας (Κρήτη, 2016). «Ό λόγος τής Έκκλησίας ύπήρξε πάντοτε διακριτός και θά παραμείνη είς τό διηνεκές μία όφειλετική παρέμβασις υπέρ τοϋ ανθρώπου».

Τό Οίκουμενικόν Πατριαρχεϊον είναι ή πρώτη Έκκλησία, ή όποια άνέδειξεν, ακριβώς ως έκφρασιν τής πνευματικής ταυτότητος και μαρτυρίας της, τό οικοφιλικόν μήνυμα τοϋ Χριστιανισμοϋ, κατενόησε και προέβαλε τήν εκκλησιαστικήν ζωήν ως «έφηρμοσμένην οικολογίαν». Τό ένδιαφέρον τής Μεγάλης Έκκλησίας διά τό φυσικόν περιβάλλον δέν ύπήρξεν άπλως μία περιστασιακή αντίδρασις είς τήν σοβοϋσαν οικολογικήν κρίσιν. Αύτή ήτο μόνον ή άφορμή, όχι ή αίτία, διά νά άναπτύξη επικαίρως τάς οικοφιλικάς της παραδόσεις. Αί προσπάθειαι τοϋ Οίκουμενικοϋ Θρόνου συνέβαλον είς τήν ένταξιν τής οικολογικής θεματικής είς τούς διαχριστιανικούς και διαθρησκειακούς διαλόγους και άπετέλεσαν

Έναυσμα διά τήν Θεολογίαν νά μελετήση τάς πνευματικάς, θρησκευτικάς καί ήθικάς ρίζας καί διαστάσεις τοῦ περιβαλλοντικοῦ ζητήματος.

Ἐξ ἀρχῆς, προσηγγίσαμεν τήν οἰκολογικήν κρίσιν ὡς κοινωνικόν πρόβλημα καί ἀνεδείξαμεν τήν ἀλληλουχίαν περιβαλλοντικῶν, κοινωνικῶν καί οἰκονομικῶν θεμάτων. Ἐτονίσαμεν ὅτι τό κυρίαρχον πρότυπον οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἀνήκει εἰς τά κύρια αἷτια τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως. Ἐπαναλαμβάνομεν καί ἐνώπιόν σας, Ἐξοχώτατοι καί ἀγαπητοί, αὐτό τό ὁποῖον λέγομεν συχνάκις: Ἡ οἰκονομική δραστηριότης, ἡ ὁποία δέν σέβεται τόν οἶκον τῆς ζωῆς, τό φυσικόν περιβάλλον, δέν εἶναι «οἰκονομία», ἀλλά «οἶκο-ἀνομία». Δέν ἔχομεν μέλλον χωρίς τήν ὀλικήν στροφήν πρός μίαν «οἰκολογικήν οἰκονομίαν». Ἡ οἰκονομική ζωή καί οἱ κοινωνικοὶ ἀγῶνες ὀφείλου νά ὑπηρετοῦν τόν ἄνθρωπον καί τά ζωτικάς ἀνάγκας του καί τήν ἀκεραιότητα τῆς δημιουργίας, στόχους, οἱ ὁποῖοι δύνανται νά ἐπιτευχθοῦν μόνον εἰς περιβάλλον εἰρήνης καί σεβασμοῦ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου.

Ποτέ εἰς τήν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος ἡ εἰρήνη δέν ὑπῆρξεν αὐτονόητος κατάστασις, ἀλλά ἦτο πάντοτε κατάκτησις, ἀποτέλεσμα ἐμπνευσμένων πρωτοβουλιῶν, γενναιότητος καί αὐτοθυσίας, ἀπορρίψεως τῆς βίας ὡς μέσου λύσεως διαφορῶν, διαρκῆς ἀγῶνι διά τήν δικαιοσύνην καί τήν προστασίαν τῆς ἱερότητος τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου. Ἐπί τῆς βάσεως αὐτῆς, ἀσκεῖται σήμερα κριτική εἰς τάς θρησκείας, ἐπειδή, ἀντί νά λειτουργοῦν ὡς δυνάμεις εἰρηνοποιίας, τροφοδοτοῦν συχνάκις τόν φανατισμόν καί τήν βίαν «ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ». Ἡμεῖς προσωπικῶς, ἐν ἀκλονήτῳ πεποιθήσει ὅτι ἡ εἰρήνη τῶν λαῶν καί τῶν πολιτισμῶν εἶναι ἀνέφικτος ἄνευ τῆς εἰρήνης μεταξύ τῶν θρησκείων καί τῆς εὐρυτέρας συμβολῆς των εἰς τόν παγκόσμιον ἀγῶνα διά τήν εἰρήνην, ἐπαινοῦμεν καί στηρίζομεν πᾶσαν εἰλικρινῆ εἰρηνευτικήν πρωτοβουλίαν, ἀγωνιζόμεθα δέ ἀδιαλείπτως διά τήν διαθρησκειακὴν συνεργασίαν καί τήν ἀνάδειξιν καί τήν ἄσκησιν τοῦ εἰρηνοποιητικοῦ ρόλου τῶν θρησκείων. Θεωροῦμεν τόν φονταμενταλισμόν ἔκπτωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ βιώματος καί οὐδόλως ἐν συμφυῆς μέ τήν πίστιν φαινόμενον. Ἡ γνησία πίστις εἶναι ὁ αὐστηρότερος κριτής τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ καί τῆς μισαλλοδοξίας.

Τό περί Ειρήνης κήρυγμα τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας δέν εἶναι οὐτοπικόν καί ρητορικόν. Γνωρίζομεν καλῶς ὅτι ὁ δημόσιος λόγος κυριαρχεῖται διεθνῶς ὑπό θεωρήσεων γεωπολιτικῶν καί γεωοικονομικῶν, ὑπό ἀναλύσεων τοῦ λεγομένου «συσχετισμοῦ τῶν δυνάμεων», ὑπό προσεγγίσεων, ὅπως ἀποκαλοῦνται, πραγματιστικῶν. Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ σύγχρονος ἐκδοχή τῆς λεγομένης Realpolitik ἔχει κατισχύσει πλήρως τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου καί αὐτοῦ τούτου τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ὁ ὁποῖος διέπεται ὑπό τῆς γενικῆς ἀρχῆς τῆς εἰρηνικῆς ἐπιλύσεως τῶν διαφορῶν. Ὁ περί Εἰρήνης Ὁρθόδοξος λόγος ὑπερβαίνει προδήλως τήν Ἱστορίαν ὡς λόγος σωτηριολογικός, ἀλλά ἡ Ἱστορία ἐκβάλλει ἐκ τῶν σπλάχνων καί τῶν πληγῶν τῆς διδάγματα εὐγλωττα καί ἐναργῆ.

Ἡ ἀνθρωπότης ἔχει ἀνάγκην μιᾶς σταθερᾶς συναι-νέσεως ἐπί ἐνός κορμοῦ κοινῶν θεμελιωδῶν ἀξιῶν, ἡ ὁποία θά λειτουργῆ, παρά τάς πολιτικές, κοινωνικές, θρησκευτικές καί πολιτισμικές διαφοροποιήσεις καί ἐντάσεις, ὡς βᾶσις διὰ τήν συμβίωσιν καί τήν σύμπραξιν τῶν ἀνθρώπων διὰ τό κοινόν καλόν. Αὐτός ὁ κορμός παγκοσμίων ἀξιῶν ἔχει ἀποτυπωθῆ, ὡς «τό κοινό ἰδανικό, στό ὁποῖο πρέπει νά κατατείνουν ὅλοι οἱ λαοί καί ὅλα τά ἔθνη», εἰς τά τριάκοντα ἄρθρα τῆς Οἰκουμενικῆς Διακηρύξεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου (10 Δεκεμβρίου 1948), τοῦ «πιθανῶς γνωστοτέρου νομικοῦ κειμένου εἰς τόν σύγχρονον κόσμον», τό ὁποῖον ἀποτελεῖ τήν ἀπάντησιν τῆς παγκοσμίου κοινότητος εἰς τήν μεγαλυτέραν ἀνθρωπιστικήν καταστροφήν εἰς τήν ἱστορίαν.

Δυστυχῶς, σήμερα, ἠθελημένοι παρανοήσεις, ὁ χαρα-κτηρισμός τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου ὡς τοῦ «δουρείου ἵππου τῆς Δύσεως» μέ στόχον τήν πολιτισμικήν ἐπικράτησιν, ἐνστάσεις ἐκ μέρους τῶν θρησκευτῶν περί διαβρώσεως τῶν κοινοτικῶν παραδόσεών των διὰ μέσου τοῦ δυτικοῦ ἀτομοκεντρισμοῦ, ἡ μετανεωτερική ἀπόρριψις τῆς λεγομένης «τυραννίας τοῦ γενικοῦ», ὀδηγοῦν εἰς ἠχηράς ἀμφισβητήσεις τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ὡς «οἰκουμενικοῦ ἀνθρωπιστικοῦ κριτηρίου».

Ἡ πορεία τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου ἐξαρτᾶται κατά βάθος ἀπό τήν στάσιν τῶν Ἐκκλησιῶν καί τῶν θρησκευτῶν ἀπέναντί των. Δυτικάί Ἐκκλησῖαι καί Ὁμολογίαι εὐρίσκοντο ἐπί μακρόν εἰς ὀξεῖαν ἀντιπαράθεσιν μέ τά δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου. Μόνον μετά τόν Β΄ Παγκόσμιον Πόλεμον ἤλλαξεν ἡ στάσις των. Εἰς τήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν δέν ὑπάρχει ἐνιαία ἀξιολόγησις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Μία σχετική συμφωνία συναντᾶται κυρίως εἰς τήν θετικήν προσέγγισιν τῶν κοινωνικῶν δικαιωμάτων. Εἶναι βέβαιον ὅτι μία συνολικῶς ἀπορριπτική στάσις ἀπέναντι εἰς τά δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καί ἡ θεώρησις των ὡς ἀμέσου ἀπειλῆς διὰ τήν ταυτότητα τῆς Ὁρθοδοξίας, πηγάζουν ἀπό τήν παρανόησιν τόσον τῶν δικαιωμάτων, ὅσον καί τοῦ Ὁρθοδόξου ἠθους. Ἡ θρησκευτική ἐλευθερία κατέχει ἄλλωστε προέχουσαν θέσιν εἰς τόν κατάλογον τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καί ὁ

σεβασμός της είναι βασικόν κριτήριον διά τόν χαρακτηρισμόν ενός κράτους ως κράτους δικαίου. Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, θεωροῦμεν ἀναγκαῖον καί τόν διαθρησκευτικόν διάλογον περί τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἀπελευθερώνει τάς θρησκείας ἀπό τήν ἐσωστρέφειαν καί δίδει τήν εὐκαιρίαν ἀναδείξεως τῆς σημασίας τῆς πνευματικῆς διαστάσεως διά μίαν βαθυτέραν κατανόησιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν.

Ἐπιθυμοῦμεν ἐπίσης νά σημειώσωμεν ὅτι ἡ ὑποχώρησις τοῦ θρησκευτικοῦ προσανατολισμοῦ τῆς ζωῆς, ὅχι μόνον δέν προωθεῖ τούς στόχους τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλά ἐπηρεάζει ἀρνητικῶς τόν σεβασμόν των. Μαζί μέ τήν λήθην τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν ἐξασθενεῖ καί ἡ αἴσθησις διά τό ἀπαραβίαστον τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας, τά δέ ἀνθρώπινα πράγματα κινδυνεύουν νά μετατραποῦν εἰς συνονθύλευμα ἀλληλοσυγκρουομένων καί ἀλληλοαναι-ρουμένων ἰδιαιτεροτήτων, εἰς «ἓνα πόλεμον πάντων ἐναντίον πάντων». Μεταφέρομεν καί ἐνώπιόν σας, ἐκλεκτή ὁμήγουρις, τήν ἀγωνίαν ἐνός συγχρόνου σπουδαίου στοχαστοῦ καί πολιτικοῦ: «Γνωρίζουμε, τελικά, ἂν τό κοινωνικό κράτος θά ἐπιβιώσει μετά τήν ἀπαξίωσιν τῆς ἀγάπης πρός τόν πλησίον; Δέν θά ἐξαφανιζόταν ἡ ἀλληλεγγύη πρός τόν πλησίον, ἂν αὐτός εἶναι ἀπλῶς καί μόνον ὁ ξένος, ὁ ἄλλος, ὁ ἀνταγωνιστής ἢ ἀκόμη καί ὁ ἐχθρός; ...Θά ὑπάρχουν δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, σέ μία ἐποχή, κατά τήν ὁποία ἡ ἀνθρωπότητα καί ὁ Δημιουργός της ἐξαφανίζονται ἀπό τό προσκήνιο μέσα σέ μία σύγκρουση πολιτισμῶν;»

Ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων,

Ἐκφράζομεν τάς θερμάς εὐχαριστίας ἡμῶν προσωπικῶς καί τῶν μελῶν τῆς τιμίας Συνοδείας μας διά τήν τιμητικὴν πρόσκλησιν, τήν ἐγκάρδιον ὑποδοχήν εἰς τό Παλλάδιον τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ καί τήν ἀπονομήν τοῦ Χρυσοῦ Μεταλλίου τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, τοῦ ἀνωτάτου θεσμοῦ τῆς Δημοκρατίας, τοῦ ὁποίου προεδρεύετε. Πολλούς συναδέλφους Σας ἔχομεν καί ἡμεῖς ὑποδεχθῆ εἰς τό σεπτόν Κέντρον τῆς μαρτυρικῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, εἰς τό Φανάριον. Εἶναι δι' ἡμᾶς πηγὴ ἰδιαιτέρας χαρᾶς καί πολῦτιμον δῶρον τό γεγονός ὅτι ἔχομεν διά μίαν ἀκόμη φοράν τήν εὐκαιρίαν συναντήσεως πρόσωπον πρός πρόσωπον. Δεχθεῖτε ἐπίσης τήν εὐγνωμοσύνην μας διά τήν εὐγενῆ διαβεβαίωσιν περί τῆς ἀμερίστου στηρίξεως τῶν πρωτοβουλιῶν καί τῶν δράσεων τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἐνώπιον τῶν ὑψηλῶν ἐκπροσώπων τῶν Θεσμῶν, τολμῶμεν νά εἴπωμεν ὅτι ἡ δημοκρατικὴ κοινωνία ζῆ ἐπὶ τῇ βάσει ἀρχῶν, τάς ὁποίας δέν ἔχει δημιουργήσει ἡ ἰδίᾳ. Εἰς αὐτάς ἀνήκουν αἱ πνευματικαὶ ἀξίαι, αἱ ὁποῖαι ὑπενθυμίζουν ὅτι ὁ ἀνθρώπος δέν εἶναι μόνον «πολίτης τοῦ κόσμου». Ὅφειλομεν νά συνειδητοποιήσωμεν ὀριστικῶς ὅτι δέν ὑπάρχει ἀληθὴς πρόοδος ἄνευ σεβασμοῦ αὐτῶν τῶν ἀξιῶν. Ἡ ἄποψις ὅτι ἡ ἄνοδος τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, ἡ ἐπιστημονικὴ

γνωσις καί ὁ ἐκδημοκρατισμός τῶν κοινωνιῶν θά περιθωριοποιήσουν τάς πνευματικές ἀναζητήσεις, ὑποτιμᾷ τό ὑπαρξιακόν βάθος καί τήν σοβαρότητα των.

Περαίνοντες τόν λόγον, ἐπιθυμοῦμεν νά σημειώσωμεν ὅτι τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον ὑπῆρξε καί παραμένει λάβαρον τῆς παγκοσμιότητος τῆς πίστεως, τοῦ ἥθους καί τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας, ζωτικόν σημεῖον ἀναφορᾶς διά τό Γένος μας καί σύμβολον τῶν περιπετειῶν καί τῶν ἐλπίδων του. Ἐμψυχώνει τήν Ρωμιοσύνην, στηρίζει τήν ὁμογενειακὴν παιδείαν, μεριμνᾷ ἀόκνως διά τήν διάσωσιν τῆς πατρῴας κληρονομίας εἰς τήν Μικράν Ἀσίαν καί τήν Ἀνατολικήν Θράκην, διαπομαίνει στοργικῶς τά ἀνά τήν ὑφήλιον τέκνα του καί φροντίζει ἐπιμελῶς διά τήν καλλιέργειαν τῆς Ὁρθοδόξου ταυτότητός των καί τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Ἀγωνίζεται διά τήν διαφύλαξιν τῆς πανορθοδόξου ἐνότητος, ἡ ὁποία δοκιμάζεται ἐντόνως ἀπό ὅσους ἀμφισβητοῦν τήν μακραίωνα δομήν καί τήν κοινωνικὴν λειτουργίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἐν ὀνόματι κοσμικῶν σκοπιμοτήτων. Ἄν καί δέν ἀσχολεῖται μέ τήν πολιτικὴν ἐν τῇ στενωτέρᾳ ἐννοίᾳ τοῦ ὄρου, ἡ πνευματικὴ του μαρτυρία ἐγγίζει καί τόν χῶρον τῶν πολιτικῶν πραγμάτων καί τῶν μεγάλων προκλήσεων ἢ ἀντιμετώπισις τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖ κοινὴν ὑπευθυνότητα, κοινὴν κινητοποίησιν, κοινὴν στοχοθεσίαν, σύμπραξιν καί ἀλληλεγγύην.

Προσωπικῶς θεωροῦμεν ὅτι ὁ ὄρος ἀλληλεγγύη ἐκφράζει τήν ὁδόν, τόν τρόπον καί τόν στόχον τῆς πορείας πρὸς ἓν βιώσιμον μέλλον. Ἡ ἀλληλεγγύη παραπέμπει ἀφ' ἑνός εἰς τήν ἱστορίαν τῶν ἀγώνων διά τήν ἐλευθερίαν καί τήν ἰσότητα καί ἐμπεριέχει τό κοινωνικόν περιεχόμενον καί τήν πολιτικὴν αἰχμὴν τοῦ ὄρου ἀδελφοσύνη, ἀφ' ἑτέρου δέ προβάλλει τά δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου ὡς συγκεκριμενοποίησιν τῆς ἰδέας τῆς δικαιοσύνης. Ἀναφέρεται ἐπίσης εἰς τήν ἀπροϋπόθετον συμπαράστασιν πρὸς τόν συνάνθρωπον, ἀνεξαρτήτως κοινωνικῆς καί πολιτισμικῆς ταυτότητος, ἐν τῇ ἐννοίᾳ καί τῆς ἐτυμολογίας τῆς λέξεως εἰς τήν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, τοῦ νά εὕρισκώμεθα δηλαδή ὁ εἷς πλησίον τοῦ ἄλλου, ἐγγύς ἀλλήλων. Ἡ ἀλληλεγγύη εἶναι ἡ ἔλλογος καί πλήρης ἐνσυναίσθησεως ἀνθρωπιά, διασώζει δέ τά χαρακτηριστικά τῆς «ἀρετῆς», ἐν τῇ ἀρχεγόνῳ σημασίᾳ τοῦ ὄρου, ὡς ἀνδρείας καί ἀριστείας, ὡς ἐπιμονῆς καί ἐμμονῆς εἰς τήν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἀγαθοῦ καί ὡς κοινῆς θυσιαστικῆς διακονίας τῆς Ἀληθείας, ἡ ὁποία εἶναι πνευματικὴ ρίζα τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας.

Εὐχαριστοῦμεν διά τήν προσοχήν σας.

Φωτογραφίες: Γιώργος Κονταρίνης, Γιάννης Παναγόπουλος/ Eurokinissi

